

סיכום שולחן עגול בנושא:
יישום היעדים הגלובליים של האו"ם לשנת 2030 (Sustainable Development Goals)
בישראל



שולחן העגול התקיים ב-16 במאי 2017 במשרדי קרן היינריך בל בתל אביב, במסגרת תהליך בחינת יישום היעדים הגלובליים של האו"ם לשנת 2030 בישראל. במסגרת זאת, במהלך החודשים הקרובים תגובש תכנית עבודה ליישום היעדים הגלובליים בישראל.

נכחו: **עמותת ידיד** - שני רבינוביץ' והדס דגן; **מרכז רקמן** - מירי ברנשטיין; **האגודה לזכויות האזרח** - דבי גילד-חיו; **האוניברסיטה העברית** - יעל כהן-רימר, **קליניקות באוניברסיטת תל אביב** - עידית צימרמן; **קו לעובד** - עינת פודחרני; **מרכז השל** - דויד דוניץ וגירמי בנשטיין; **רבנים לזכויות אדם** - עדית לב; **הקואליציה להעסקה ישירה** - שקד אריאלי, **קרן היינריך בל** - רומי שפירא ואלישבע גלעד; **עמותת איתך מעכי** - אושרת בן שמשון, זהבה צוקרמן-אגמון, מהא שחאדה וענת טהון אשכנזי.

מנחה: נור פאלח.

בפתח השולחן העגול בירכה רומי שפירא, מנהלת תחום מגדר ודמוקרטיה בקרן היינריך בל את המפגש והתייחסה לחשיבות תהליך הלוקליזציה של היעדים והפיכתם לרלוונטיים בישראל, תוך בחינת האפשרות לחבר באמצעותם תחומי תוכן רבים ובכך לייצר מארז חדש של זכויות.

בהמשך לכך הציגה ענת טהון אשכנזי, מנכ"לית עמותת איתך מעכי את היעדים הגלובליים ואת הרקע להיווצרותם, על ידי הליך היוועצות הגדול בהיסטוריה של האו"ם (מצורפת מצגת).

דיויד דוניץ, ראש תחום חינוך בהשל וגירמי בנשטיין ראש תחום ידע בהשל, הציגו את תפיסת הקיימות המהווה תשתית לחיבור בין היעדים הגלובליים (מצורפת מצגת) - אנא לשימוש אישי ולא להפצה).

במסגרת הדיון היתה התמודדות עם מספר שאלות ולהלן עיקרי נקודות ההתייחסויות שעלו:

כיצד הפלטפורמה של היעדים הגלובליים יכולה לתרום לעשייה של כל ארגון?

- הפוטנציאל של הפלטפורמה של היעדים הגלובליים טמון בהיקף הנושאים ותחומי התוכן של היעדים. היקף זה מאפשר חיבורים חדשים בתוך ארגוני החברה האזרחית, מהלך שיכול לחזק את העשייה של כל ארגונים.
- העובדה כי מדובר בפלטפורמה הבינלאומית יכולה לחזק את עבודת המדיניות, הנעשית ממילא בנושאים מגוונים. לצורך שימוש אופטימלי בפלטפורמה זאת, כדאי להעמיק את הלמידה ביחס למה נעשה בעולם ליישום היעדים.
- המסר המרכזי של היעדים הגלובליים טמון במכלול; זוהי הצעה לפרדיגמה חדשה לבחון זכויות בקשת של נושאים. בדומה לתנועת האקלים בארצות הברית הכוללת קבוצות מגוונות כמו ארגוני נשים, ארגוני עובדים. הרציונל סביב תנועת האקלים הינו כי ההתאגדות סביב הנושא נתפסת כחלק מהמאבק לדמוקרטיה ולא רק ממוקדת בנושא האקלים.

- אמנם היעדים הגלובליים מהווים מצע כולל אך יש לבחון את המטרות המוצגות בכל אחד מן היעדים ולוודא שדווקא הסטנדרט הגלובלי המוצע אינו מוריד את הרף הנהוג בנושאים מסוימים בישראל. כך לדוגמא עלתה השאלה האם הצגת יעד של הפחתת העוני ל-50% תוך 15 שנה איננה מציגה יעד נמוך מדי לממשלת ישראל.

מהו מודל העבודה הרצוי ומה תפקיד החברה האזרחית במסגרת מודל זה?

- הנחת המוצא הינה כי תפקיד החברה האזרחית בקידום היעדים הינו משמעותי בשל המומחיות הרבה הקיימת בקרב ארגוני החברה האזרחית ונקודות המבט המגוונות הנוצרות בקרב ארגונים אלה.

- עלתה הצעה לשלב עוד מגזרים – הממשלתי וכן העסקי. ביחס למגזר העסקי הדעות היו חלוקות האם מגזר זה יכול להיות גם גורם מממן, בנוסף להיותו קהל יעד.

- הוצע מודל עבודה במסגרתו נפעל לקידום יישום היעדים הגלובליים על ידי הממשלה, בד בבד עם ניטור של החברה האזרחית על התקדמות היישום. עלתה השאלה האם העבודה מול הממשל צריכה להיות מול משרד אחד או גורמים רבים בהתאם לתחומי התוכן.

מהם התנאים לקדם מהלך משמעותי?

יצירת "מילון מונחים" מקובל ביחס למושגים בסיסיים כגון עוני, שוויון ועוד. משאבים – עלה הצורך במימון כל מהלך. עלה רעיון לבקש מהממשל לממן יישום על ידי חברה אזרחית אך גם עלתה השאלה אם זה לא מאד בעייתי.

לאור האמור עלו מגוון מהלכים אפשריים :

- בראי היעדים הגלובליים ניתן לבחון מהלך של עיצוב מטרות המתאימות למצב בישראל בתחומי התוכן השונים. למול המטרות ניתן גם לסמן חלוקת אחריות – ממשלה/חברה אזרחית. עלתה שאלה האם לאור המניפה הגדולה של הנושאים, יהיה אפשרי לייצר תכנית פעולה אפקטיבית.
- אפשרי לייצר עבודה משותפת על בסיס הפלטפורמה הכללית ברמת עקרונות רוחב: שיתוף הציבור, הכנת תכנית יעדים מדידיים בנושאים שונים, עבודת רוחב.
- לכלול בכל פנייה לממשל את היעדים הגלובליים כמקור נורמטיבי נוסף לתמרוץ הממשל לקיים את חובותיו בנושאים שונים.
- על בסיס היעדים הגלובליים ניתן לקדם את חוק יסוד זכויות חברתיות שמהווה חיבור לרוב הנושאים.
- לראות ביעדים הגלובליים כמכלול לחיבור מאבקים וכמארו חדש ולא דווקא כמנוף לקדם כל מטרה בנפרד. בהקשר זה ניתן לקדם קמפיין ציבורי על בסיס היעדים הגלובליים באופן כזה שיוצג כרלוונטי לקהילות מגוונות, על מנת לקדם נושאים הקיימים באג'נדה של הארגונים השונים. כחלק מקמפיין ניתן להשתמש בפלטפורמות אינטרנט על מנת לקיים דיונים עם קהלים גדולים ומגוונים בדגש על קבוצות פריפריליות גיאוגרפית, מעמדית, אתנית, לאומית ועוד.
- לערוך כנס גדול בו יהיו חיבורים של מאבקים וקהילות מגוונות. ניתן לבחון לערוך כנס יחד עם יו"ר הכנסת, לאור הירתמותו ליישום היעדים בישראל.
- ניתן להציע שכל ארגון יבחר פרויקט/ יוזמה שנעשית כבר באמתחתו ויחבר אותו למהלך קידום היעדים.

השלב הבא: ייערכו בחודשים הקרובים שני שולחנות עגולים נוספים :

- בתאריך 20.6 ייערך שולחן עגול בתל אביב בקרב ארגונים סביבתיים.
- במהלך חודש אוגוסט ייערך שולחן עגול בחיפה בקרב ארגונים לשינוי חברתי במגוון תחומים. לאחר השולחנות העגולים יפורסם מסמך מסכם עם הצעה לפעולה קונקרטית - כמובן שהצעה זאת תגובש בעדכון ושיתוף של כל המשתתפות/ים בשולחנות העגולים.